

pečnosti právního styku stanoveno ručení zaměstnavatele třetím osobám nejen pro cizí zavinění, nýbrž pro cizí jednání vůbec, to jest za jednání nezdatných zaměstnanců, to i tehdy, nebyla-li mu nezdatnost zaměstnancova známa. Toto ručení platí však jen proti třetím osobám a nezakládá se na vlastním zavinění zaměstnavatele, o něm bylo by lze mluvit jen, kdyby zaměstnavatel vědomě použil nezdatné osoby. Od toho úplně se liší norma § 1304 obč. zák. Toto ustanovení předpokládá vlastní zavinění, pokud se týče spoluzavinění poškozeného, a bylo by proto lze použití tohoto ustanovení v souzené věci jen, kdyby bylo prokázáno, že žalobce (poškozený) použil kočího Karla F-a, ač věděl, pokud se týče vědění musil, že jest osobou nezdatnou, anebo že spoluzavinil úraz jiným způsobem. Tento důkaz nebyl veden. Leč v souzené věci nelze použití ani ustanovení § 1302 obč. zák., podle něhož ručí za bezprávně způsobenou škodu, přispělo-li k ní více osob a nelze-li podíly jednotlivců na poškození určit, jakž tomu v souzené věci, všichni za jednoho a jeden za všechny. V tomto směru nelze přezírat, že žalobce opřel v první stolici žalobní nárok výhradně o ustanovení automobilového zákona ze dne 9. srpna 1908 čís. 162 ř. zák., nikoli o 30. hlavu občanského zákona (§ 7 aut. zák.). Jest proto použití zvláštního předpisu § 2 (4) aut. zák., jak ostatně správně učinil odvolací soud, proti kterémuž předpisu všeobecné ustanovení § 1302 obč. zák. musí ustoupiti, a jest tedy podle tohoto předpisu § 2 (4) aut. zákona dělit škodu, neboť jest kočí Karel F. proti žalovanému Rudolfovi Z-ovi »osobou třetí«. O rozdělení škody nemá automobilový zákon zvláštního předpisu. Soud má dělit škodu s uvážením všech okolností. Že tak nižší soudy neučinily při určení části nároků, uvedených v § 1 aut. zákona, nelze právem tvrditi a není nesprávného právního posouzení věci v tom, že určily nižší soudy část nároků, již žalovaní mají nahraditi, dvěma třetinami. Nebylo proto dovoláním vyhověti.

Čís. 10464.

Žaloba pro zmatečnost (§ 529 čís. 2 c. ř. s.).

Konečnou lhůtu jednoho měsíce, stanovenou v § 534, druhý odstavec, čís. 2 c. ř. s. k podání žaloby pro zmatečnost, jest počítati ode dne, kdy bylo doručeno rozhodnutí, napadené žalobou pro zmatečnost, straně procesně způsobilé nebo jejímu právému zástupci. Doručení straně procesně nezpůsobilé nebo jejímu nepravému zástupci jest rozhodujícím jen pro běh lhůty k řádnému opravnému prostředku.

Žaloba pro zmatečnost podle § 529 čís. 2 c. ř. s. není obmezena na případy, kde osobě duševně nemocné byl již zřízen zákonný zástupce, nýbrž vztahuje se i na případy, kde zákonný zástupce dosud zřízen nebyl.

Provádění znaleckého důkazu nemusí se za všech okolností státi bezprostředně před rozhodujícím soudem.

(Rozh. ze dne 23. ledna 1931, Rv I 2079/30.)

Emanuel H. byl rozsudkem Ck VII 61/28/2 pro zmeškání uznán povinným zaplatiti Boženě P-ové peněžitou pohledávku. Žalobou, o níž tu jde, domáhal se Emanuel H. na Boženě P-ové, by rozsudek Ck VII 61/28/2 byl prohlášen zmatečným, ježto v době doručení žaloby ve sporu Ck VII 61/28 byl Emanuel H. duševně chorým. Žalobě bylo vyhověno soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Dovolání opřené o dovolací důvody podle § 503 čis. 2 a 4 c. ř. s. není oprávněno. Především jest se obíratí výtkou, že žaloba pro zmatečnost byla podána pozdě, neboť, kdyby tomu bylo tak, musila by žaloba pro opozděnost býti odmítnuta usnesením (§§ 538, 543 c. ř. s.) a nebylo by přípustné projednávatí věc a rozhodnouti o ní rozsudkem. Vývody dovolacího spisu jsou však v této příčině zásadně pochybené, ježto dovolatelka v nich vychází ze zřejmě mylného názoru právního, že konečnou lhůtu jednoho měsíce, stanovenou k podání žaloby pro zmatečnost v § 534 odstavec druhý čis. 2 c. ř. s., jest počítati ode dne, kdy byla v původním sporu žalovanému doručena žaloba. Podle výslovného a jasného předpisu § 534 druhý odstavec čis. 2 c. ř. s. jest tuto lhůtu počítati ode dne, kterého bylo doručeno rozhodnutí, jež se napadá žalobou pro zmatečnost z důvodu vytčeného v § 529 čis. 2 c. ř. s., takže den doručení původní žaloby žalovanému nemá pro počítání lhůty významu. Zákon má v § 534 druhý odstavec čis. 2 c. ř. s. na zřeteli dvojí doručení rozhodnutí napadeného žalobou pro zmatečnost, totiž první doručení straně procesně nezpůsobilé nebo jejímu nepravému zástupci a druhé doručení buď straně procesně způsobilé nebo jejímu pravému zástupci. První doručení jest rozhodujícím pro běh lhůty k řádnému oprávněmu prostředku a druhé pro běh lhůty k podání žaloby pro zmatečnost. Rozsudek pro zmeškání, o jehož zmatečnost jest žalováno v souzeném případě, byl doručen žalovanému procesně nezpůsobilému, takže lhůta k žalobě pro jeho zmatečnost nezačala dosud běžeti, i když od onoho doručení uplynula lhůta k řádnému oprávněmu prostředku a tím nastala formální, zdánlivá, pravomoc rozsudku. (Viz rozhodnutí čis. 1587, 7387 sb. n. s.)

Dovolatelka snaží se dále dovoditi, že tu není podmínek žaloby pro zmatečnost podle § 529 čis. 2 c. ř. s. proto, že se prý tento předpis vztahuje jen na případy, kde osobě duševně nemocné byl již zřízen zákonný zástupce (opatrovník nebo zatímní podpůrce), nikoliv též na případy, kde zákonný zástupce dosud zřízen nebyl. Žalovaná projevila v podstatě týž názor již v odvolání a odvolací soud označil jej za mylný, an nemá opory v zákoně. Nejvyšší soud souhlasí se soudem odvolacím. Dovolatelčin názor by měl v zápětí, že formálně právoplatný rozsudek nebyl by vůbec odporovatelným žalobou pro zmatečnost, i kdyby byl vydán proti osobě ve skutečnosti k právním jednáním nezpůsobilé, pokud by tato nezpůsobilost byla soudně vyšetřena teprve později — po formální právoplatnosti rozsudku. To by zřejmě odporovalo úmyslu zákona,

vyplývajícímu zejména z ustanovení posledního odstavce § 534 c. ř. s., podle něhož případ dotčený v čís. 2 téhož paragrafu jest vyňat z prekluse i tehdy, uplynulo-li deset let od právní moci rozsudku. (Srovnej též rozhodnutí býv. nejv. soudu ve Vídni ze dne 19. listopadu 1901, č. 15.495, úřed. sb. č. 489.)

Vadnost odvolacího řízení podle § 503 čís 2 c. ř. s. spatřuje dovolatelka v tom, že oba nižší soudy, přihlédnuvše k znaleckému posudku MUDr. Vladimíra V-a, porušily zásadu bezprostřednosti řízení. Tato výtku jest bezdůvodná. V souzeném případě neshledává nejvyšší soud, že řečená zásada byla porušena způsobem, majícím v zápětí vytýkanou vadnost odvolacího řízení. Provádění znaleckého důkazu nemusí se za všech okolností státi bezprostředně před rozhodujícím soudem, jakž plyne na příklad z ustanovení § 352 c. ř. s. a §§ 328, 367 c. ř. s. (viz též Klein, Vorlesungen, str. 40 a 41).

Čís. 10465.

Byla-li z vložky, na níž vázne právo bydlení, odepsána pozemková parcela a zapsána do nové vložky, jest s ní přenést i právo bydlení. Výjimka § 847, poslední věta, obč. zák. se nevztahuje k osobním služebnostem.

(Rozh. ze dne 23. ledna 1931, R II 447/30.)

Ve vložce čís. 26 vázlo právo bydlení pro F-ovou. Na základě kupní smlouvy povolil knihovní soud, by ve vl. č. 26 byla bez závad odepsána pozemková parcela role čk. 40/2 a zapsána do nové vložky čís. 182. K rekursu F-ové povolil rekursní soud odepsání pozemkové parcely čk. 40/2 z vložky čís. 26 a zřízení nové vložky čís. 182 za současného přenesení práva bydlení pro F-ovou. Důvody: Podle § 12 knih. zák. jest při služebnostech obmezených na určité prostorové hranice označiti přesně tyto hranice. Avšak podle §§ 225, 227 a 150 ex. ř. mají služebnosti při rozvrhu nejvyššího podání právní povahu hypotekárních práv. Zápis služebnosti zakládá proto i právo zástavní pro případnou náhradu škody (srovnej Ehrenzweig soustava 1/2, 387 a Gl. U. n. ř. 1228). Právo zástavní vztahuje se však vždy na celou knihovní vložku. Má proto v souzeném případě právo bytu zapsané pro F-ovou pod pol. 8 v listu C) vl. čís. 26 býti přeneseno do nové vložky čís. 182, kteráž vložka byla utvořena odepsáním kat. parc. 40/2 pole ze vl. čís. 26.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Napadené rozhodnutí jest ve svém výroku správné. K jeho odůvodnění netřeba se dovolávati ustanovení exekučního řádu, přisuzujících služebnostem při rozvrhu nejvyššího podání právní povahu hypotekár-